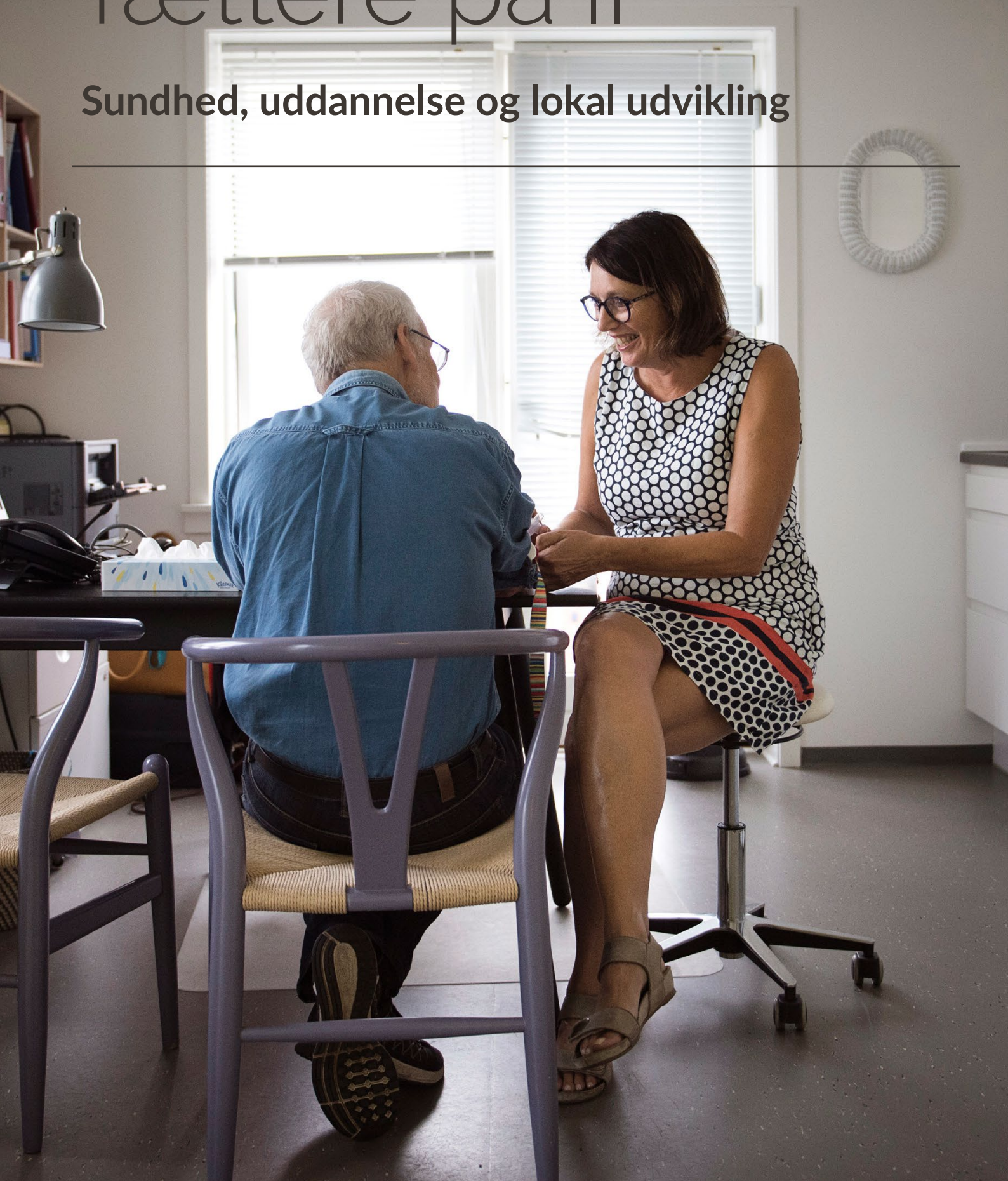

Tættere på II

Sundhed, uddannelse og lokal udvikling

Oktober 2021

Indenrigs- og Boligministeriet
Stormgade 2-6, 1470 København K
Tlf. : +45 72 28 24 00
E-mail: im@im.dk

ISBN 978-87-93823-94-5 (digital version)
ISBN 978-87-93823-93-8 (trykt version)
2021/22:03

Layout: Kontrapunkt
Fotos: Thomas Lékfeldt / Ritzau Scanpix

Publikationen kan hentes på
www.im.dk

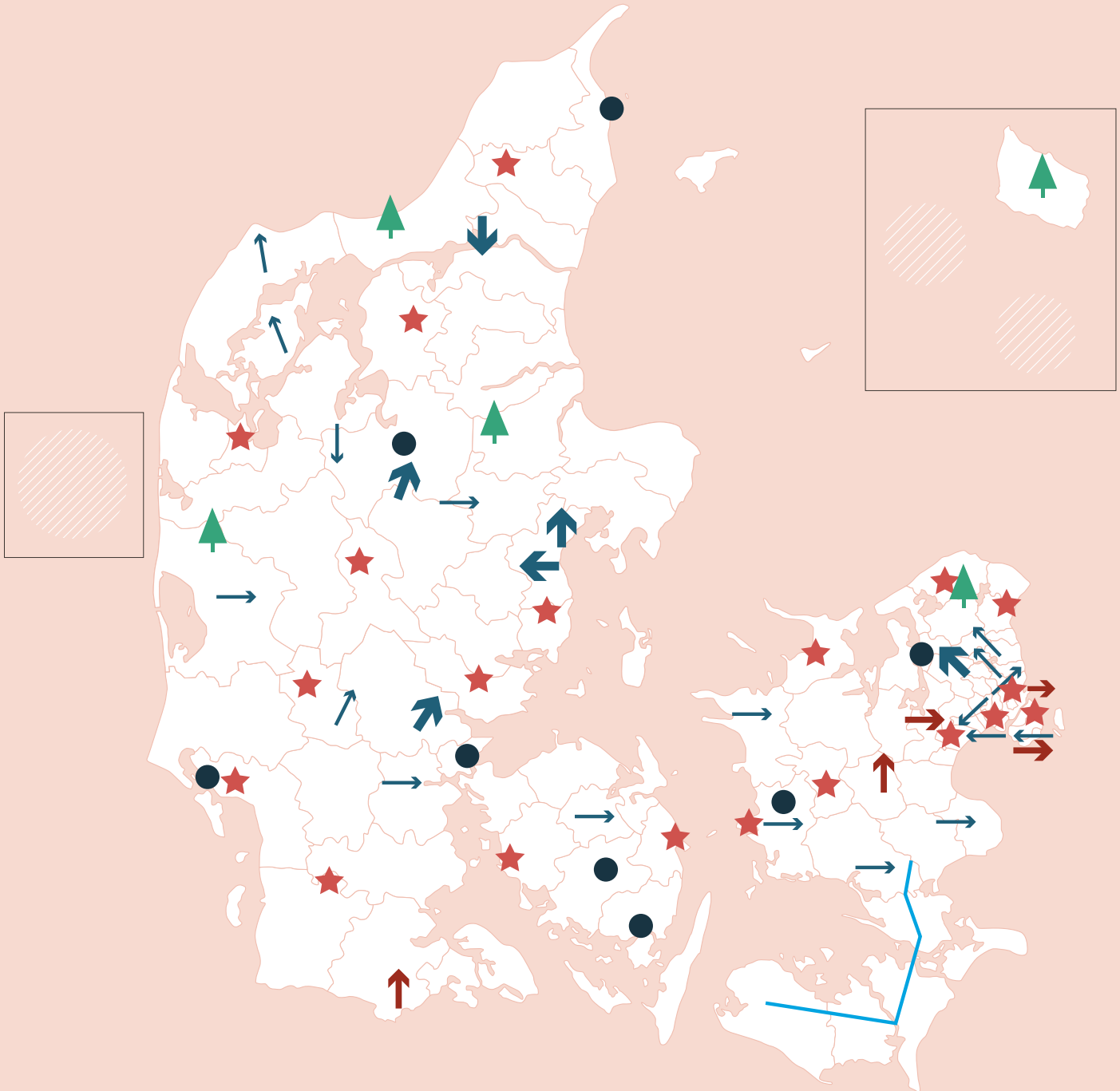
Indhold

Tættere på II - Sundhed, uddannelse og lokal udvikling	5
Et sundhedsvæsen tættere på	8
Ungdomsuddannelser tættere på de unge	16
Lokal udvikling	24
Finansiering	34

Allerede planlagte initiativer, der skal styrke de lokale samfund

- Naturnationalparker
- Nærpolitienheder
- Nye skattecetre 2020-2023
- Vejprojekter over 2 mia.
- Vejprojekter mellem 0,5-2 mia
- Baneprojekter over 0,5 mia.
- Energiører
- Gasledning til Lolland

Yderligere planlægger regeringen:

 Op mod 10 naturnationalparker

Tættere på II – Sundhed, uddannelse og lokal udvikling

Det danske velfærdssamfund rummer en mangfoldighed af muligheder. Desværre er mulighederne blevet mere og mere ulige fordelt gennem de seneste årtier. For mange borgere er afstanden til uddannelse, sundhed og anden offentlig velfærd kun vokset og vokset. Det vil regeringen rette op på. Danmark er for lille et land til store forskelle – og vi vil flytte velfærden tættere på borgerne.

Regeringen er allerede i fuld gang. I foråret 2021 lancerede vi udspillet *Tættere på – Flere uddannelser og stærke lokalsamfund* med 19 nye initiativer, der skal bringe nærheden og livet tilbage i lokalsamfundene. Men regeringen vil videre: Når vores ældre borgere har brug for en læge, skal de have adgang til en fast læge tæt på deres hjem. Når unge mennesker har et brændende ønske om eksempelvis at uddanne sig til tømrer eller social- og sundhedsassistent, skal det ikke være afstanden, der skal være afgørende for, om de unge tager den uddannelse.

For regeringen handler det nu om at flytte velfærden tættere på borgerne, så alle borgere kan mærke det – både dem, der bor langt uden for de store byer, og dem, der bor tæt på. Der mangler således læger i både Nordjylland og på den københavnske vestegn. Begge steder er der tale om en ubalance, og det vil regeringen nu gøre noget ved.

Næste skridt er derfor at skabe et Danmark, hvor vores sundhedsvæsen kommer tættere på borgerne, hvor vores ungdomsuddannelser rykker tættere på de unge, og hvor det vil være attraktivt for alle borgere at bo, arbejde og leve i alle egne af landet.

Med udspillet *Tættere på II – Sundhed, uddannelse og lokal udvikling* tager vi nu det skridt. Vi skal have bedre lægedækning, bedre dækning af uddannelses tilbud og bedre bredbånd – fra Nexø til Nørre Nisum. De muligheder, som velfærdssamfundet tilbyder, skal ud til hele landet. Tættere på de borgere, som velfærden er til for.

Et trygt sundhedsvæsen tættere på borgerne

Sundhedsvæsenet har de sidste mange år gennemgået en positiv udvikling. Der er sket en specialisering i sundhedsvæsenet med højere kvalitet og effektivitet til følge. Men når behandlingstilbudene samles, får nogle borgere samtidig længere til sygehuset, og nærheden forsvinder. Det rammer særligt patienter med kroniske sygdomme og ældre.

Regeringen ønsker, at den lokale sundhedsindsats rustes til fremtiden. Mere skal løses lokalt, tættere på eller i borgerens eget hjem. Der skal samtidig være tryghed for, at der er hjælp at få og klarhed over, hvem der tager hånd om den enkelte borger. Der skal være hurtig hjælp og beredskab i hele landet.

Vi afsætter en investeringsramme på op til 4 mia. kr. til op til 20 nye nærhospitaler fordelt over hele landet. Der tages vigtige skridt til bedre lægedækning i alle dele af landet med bl.a. forslag om praksispligt under speciallægeuddannelsen i almen medicin. Og akutindsatsen styrkes gennem flere ambulancer, akutlægebiler eller akutbiler samt bedre kvalitet i den kommunale akutindsats.

Lokal udvikling

Regeringen ønsker at skabe stærke lokalsamfund med liv og fællesskab i hele landet. Vi skal have et mere sammenhængende Danmark med balance mellem by og land. Der skal være gode muligheder for at bo, arbejde og leve i alle dele af landet – også uden for byerne.

Regeringen vil derfor styrke landdistrikterne blandt andet gennem en fordobling af puljen for landsbyfornyelse i 2022 til nedrivning, istandsættelse og områdefornyelse, 100 mio. kr. til hurtigere internet i hele landet samt etablering af et nationalt net af stier og ruter i Danmark.

Ungdomsuddannelser tættere på de unge

Unge muligheder i livet bør ikke afgøres af, om de bor i en af de store byer, i provinsen eller i et landdistrikt. Det skal være godt at være ung i Danmark i storbyen og på landet.

Uddannelse er essentielt for unge menneskers dagligdag og deres fremtid. Regeringen vil derfor skabe og fastholde ungdomsuddannelser i hele landet. Ungdomsuddannelse i lokalområdet er afgørende for en livlig og sund ungdomskultur.

Det er ofte på uddannelsesstederne, at unge mennesker møder hinanden på tværs af holdninger og værdier, at de fester sammen, finder på vilde og sjove projekter sammen, danner venskaber og forelsker sig, udvikler sig som menneske og engagerer sig i verden. Alt det, der kendetegner en god og sund ungdom.

Regeringen ønsker, at der kan etableres op til 18 nye udbud af ungdomsuddannelser, så unge kan tage en ungdomsuddannelse tæt på, hvor de bor.

Med dette udspil tager regeringen et nødvendigt og ambitiøst næste skridt i retning af at skabe et sundhedsvæsen tættere på borgerne, ungdomsuddannelser i hele Danmark samt lokal udvikling i blandt andet landdistrikterne.

Regeringens initiativer

Et sundhedsvæsen tættere på

1. Nærhospitaler i alle regioner
2. Fast læge tæt på eget hjem
- til alle
3. Hurtigere og bedre hjælp
ved akut sygdom

Ungdomsuddannelser tættere på de unge

1. Ungdomsuddannelser
i hele Danmark
2. Styrkede campusmiljøer
3. En ny fælles institutionslov

Lokal udvikling

1. Ny afdeling af skolen for
fængsels- og transportbetjente
i Sydøstdanmark
2. Nedbringelse af antallet
af faldefærdige huse
3. Bedre bredbånd i hele landet
4. Historisk højt niveau af midler
til lokale aktionsgrupper (LAG)
5. Danmarks Naturstier
- en omvej værd
6. Synlig tryghed og godt naboskab
7. Dansk Turismekapital

Et sundhedsvæsen tættere på

Regeringen vil udvikle og fremtidssikre sundhedsvæsenet. Det skal ikke mindst ske gennem en styrkelse af de nære sundhedstilbud.

Der er allerede lanceret en række tiltag, der skal være med til at løse udfordringerne med manglende personale og skabe en bedre psykiatri. Senest er der indgået aftale om etableringen af sundhedsklynger over hele landet. De skal sikre sammenhæng for patienten og løfte kvaliteten i det nære sundhedsvæsen.

Med dette udspil lanceres yderligere tiltag på sundhedsområdet: Nærhospitaler, bedre lægedækning i hele landet samt bedre hjælp ved akut sygdom.

Regeringen vil fremlægge et samlet sundhedsudspil med yderligere initiativer.

Gennem de sidste tyve år er der sket en specialisering i sundhedsvæsenet. Det har været afgørende for at kunne tilbyde den bedst mulige kvalitet i behandlingen, når der er tale om alvorlig sygdom. Bl.a. er kræftdødeligheden faldet markant, og vi kan sammenligne os med de lande, som har de bedste resultater.

Det er godt. Men specialiseringen er også kommet med en pris. Mange har fået længere til sygehuset. Samtidig rummer specialiseringen ikke hele svaret på et stærkt sundhedsvæsen.

Hjælpen skal være tæt på og af høj kvalitet. Det er særligt vigtigt for de borgere, som skal leve med sygdomme, der løbende giver behov for hjælp og pleje. Det kan være ældre eller yngre mennesker, hvor en kronisk sygdom eller psykisk lidelse er en del af hverdagen. Her kan det være ekstra svært at overkomme, hvis de mange konsultationer foregår på et sygehus langt væk.

Nogle borgere har længere til det nærmeste sygehus end andre. Hvis du bor i Nakskov eller Grenaa, ligger det nærmeste sygehus ca. 60 km væk. Hvis du bor i Nyborg, er der ca. 30 km til sygehuset i Odense. For dem, der bor i eller omkring de største byer, er afstandene meget kortere.

I de kommende år vil et stadig større antal personer være i løbende kontakt med sundhedsvæsenet for behandling og pleje af kroniske sygdomme.

Regeringen vil derfor oprette nærhospitaler, hvor kommuner og regioner sikrer sammenhængende tilbud tættere på hjemmet. Det skaber tryghed i hverdagen, at hjælpen er tæt på.

Coronatiden har også vist os, hvor meget vi kan med moderne teknologi. Vi kan rykke flere sundhedstilbud helt ud i eget hjem. Og vi kan bruge teknologien til at få ekspertise fra akutsygehusene for at skabe sammenhæng og kvalitet i de nære tilbud.

Lægedækningen skal forbedres ved, at der kommer flere læger til lægedækningstruede områder. I alle dele af landet skal borgeren have adgang til et lægedækningstilbud med en fast tilknyttet læge tæt på deres bopæl. Regeringen har allerede øget antallet af forløb i speciallægeuddannelsen i almen medicin og vil foreslå yderligere tiltag, der skal sikre bedre lægedækning.

Regeringen vil også styrke den akutte hjælp, så alle, uanset hvor de bor, er trygge ved at kunne få den rette akutte hjælp i tide.

Regeringens initiativer

Et sundhedsvæsen tættere på

1. Nærhospitaler i alle regioner
2. Fast læge tæt på eget hjem - til alle
3. Hurtigere og bedre hjælp ved akut sygdom

1. Nærhospitaler i alle regioner

Regeringen ønsker ikke, at der sker en yderligere samling af sygehusedelser, hvor det ikke er fagligt begrundet. Hvor det er muligt og bæredygtigt, bør tilbuddene tværtimod rykkes tættere på borgerne.

Regeringen ønsker derfor, at der over de kommende år oprettes nærhospitaler i alle regioner.

På nærhospitalet møder borgeren den samme kvalificerede behandling som på sygehuset bare tættere på. Borgere med fx kronisk sygdom kan få foretaget ukomplicerede undersøgelser eller kontrolbesøg, hvor man fx måler værdier og justerer behandling. Nærhospitalet, der er forbundet med et akutsygehus, kan tilbyde dele af den behandling, der i dag foregår på sygehuset, og som kan rykkes tættere på uden tab af faglig kvalitet.

På nærhospitaler vil borgere også kunne finde kommunale sundhedstilbud og praktiserende læger. I et behandlingsforløb, som involverer flere aktører, kan

nærhospitalet tilbyde et mere sammenhængende behandlingstilbud, hvor kontrolbesøget på sygehuset, genoptræningen i kommunen og besøg hos egen læge kan ske under ét tag.

Regeringens ambition er, at der oprettes op til 20 nærhospitaler. Regeringen foreslår 13 konkrete lokationer fordelt på tværs af landets fem regioner. Oplægget vil skulle konsolideres i tæt dialog med regioner og kommuner, som får mulighed for at søge en nærhospitalspulje til fælles projekter. Oprettelse af nærhospitaler sker med afsæt i, at der på flere af de foreslåede lokationer er større eller mindre sundhedshuse samt specialsygehuse. Mange steder er det muligt at bygge til eller om i eksisterende bygninger. Andre steder kan det være nødvendigt at bygge helt nyt. De konkrete løsninger vil afhænge af lokale forhold og ansøgninger fra kommuner og regioner. Sundhedsstyrelsen udarbejder et fagligt oplæg til, hvilke patientgrupper og funktioner som med fordel kan behandles på nærhospitaler.

Regeringen foreslår:

- » Op til 20 nærhospitaler med sygehusfunktioner, kommunale tilbud og fx almen praksis, som tilbyder borgere med fx flere kroniske lidelser eller samtidig somatisk og psykiatrisk sygdom et sammenhængende og nært sundhedstilbud.
- » 13 konkrete lokationer fordelt på tværs af landets fem regioner.
- » Nærhospitalspulje på op til 4 mia. kr. til bygninger, materiel og it-investeringer.
- » Regioner og kommuner ansøger i fællesskab midler fra nærhospitalspuljen.

Nærhospitaler skal omfatte målgrupper, hvor behandlingen kan tilbydes tættere på eget hjem

Patienter med behov for ukompliceret diagnostik såsom røntgenbilleder, blodprøver eller EKG, der fx er bestilt af egen læge eller forud for hospitalsbesøg.

Patienter med kroniske sygdomme såsom type 2-diabetes, KOL eller hjertekarsygdom, der går til kontrolbesøg på sygehuset.

Ældre medicinske patienter kan i visse tilfælde modtage ambulante udredning og behandling for ukompliceret medicinsk sygdom samt opfølgning efter indlæggelse.

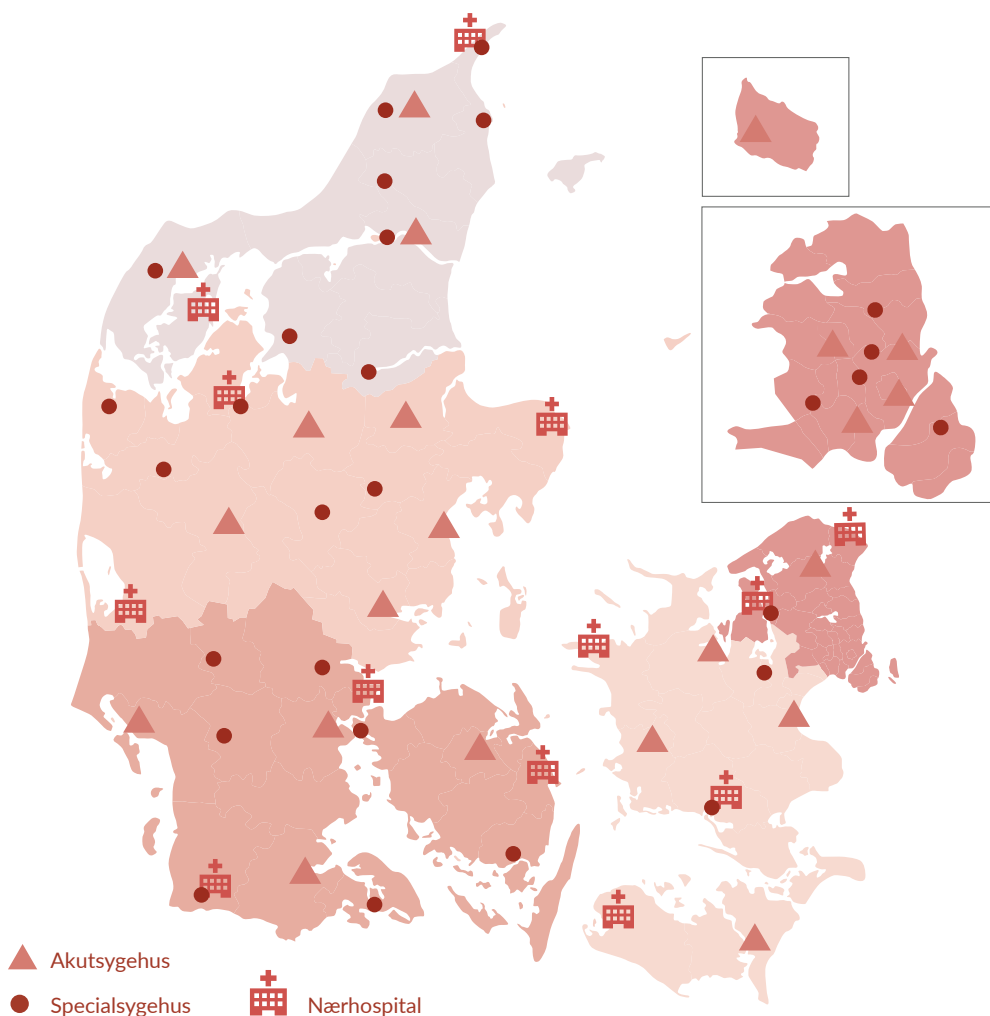

Regeringen foreslår placering af 13 nærhospitaler fordelt i alle fem regioner

De 13 nærhospitalers placering:

Nykøbing Mors
Skagen
Grenaa
Skive
Tarm
Fredericia
Nyborg
Tønder
Kalundborg
Nakskov
Næstved
Frederikssund
Helsingør

2. Fast læge tæt på eget hjem - til alle

For de fleste af os er den praktiserende læge det første ansigt, vi møder i sundhedsvæsenet. Ca. 86 pct.¹ af alle danskere har hvert år kontakt til en alment praktiserende læge. Vi går til lægen gennem hele livet – i forbindelse med graviditetsundersøgelser og børneundersøgelser, eller når et knæ gør ondt. Lægen kan også yde løbende behandling af kronisk sygdom, vejlede om sund livsstil eller henvise til udredning, hvis der er mistanke om fx kræft og meget, meget mere.

Men nogle steder er der færre valgmuligheder end andre, når det kommer til at vælge læge. Ca. 115.000 borgere er i dag tilknyttet en udbuds- eller regionsklinik, og ca. 107.000 borgere bor i dag i kommuner, hvor de ikke har valgmuligheder, hvis de skal vælge ny læge. Der er også områder i og omkring de store byer, hvor det er svært at tiltrække læger. Herudover bor

godt 600.000 i områder, som er defineret lægedækningsstruede². Det kan fx være områder, hvor en høj andel borgere er tilknyttet udbuds- eller regionsklinikker, eller hvor en stor del af lægerne er over 63 år³. Med udsigt til flere ældre og borgere med kroniske sygdomme bliver behovet for læger kun større. Derfor er det vigtigt at styrke lægedækningen i hele landet og ikke mindst i områder med lægedækningsudfordringer som fx i Nord- og Vestjylland, Lolland og Falster.

Regeringen har sikret, at der kan uddannes flere speciallæger i almen medicin. Udsigten til flere læger forventes at medvirke til at løse problemet, hvis fordelingen af læger i landet samtidig styrkes. Det kræver dog aktiv handling at få flere læger til de områder, der gennem flere år har oplevet lægemangel. Derfor foreslår regeringen konkrete tiltag, der skal sikre, at alle borgere, uanset hvor de bor, kan få en fast læge tæt på deres hjem.

1. 2017-2019, kilde: Danmarks Statistik SYGP1 & FOLK1A.

2. Jf. definition fra *Ordning vedrørende differentieret basishonorar til praktiserende læger*, Danske Regioner 2018.

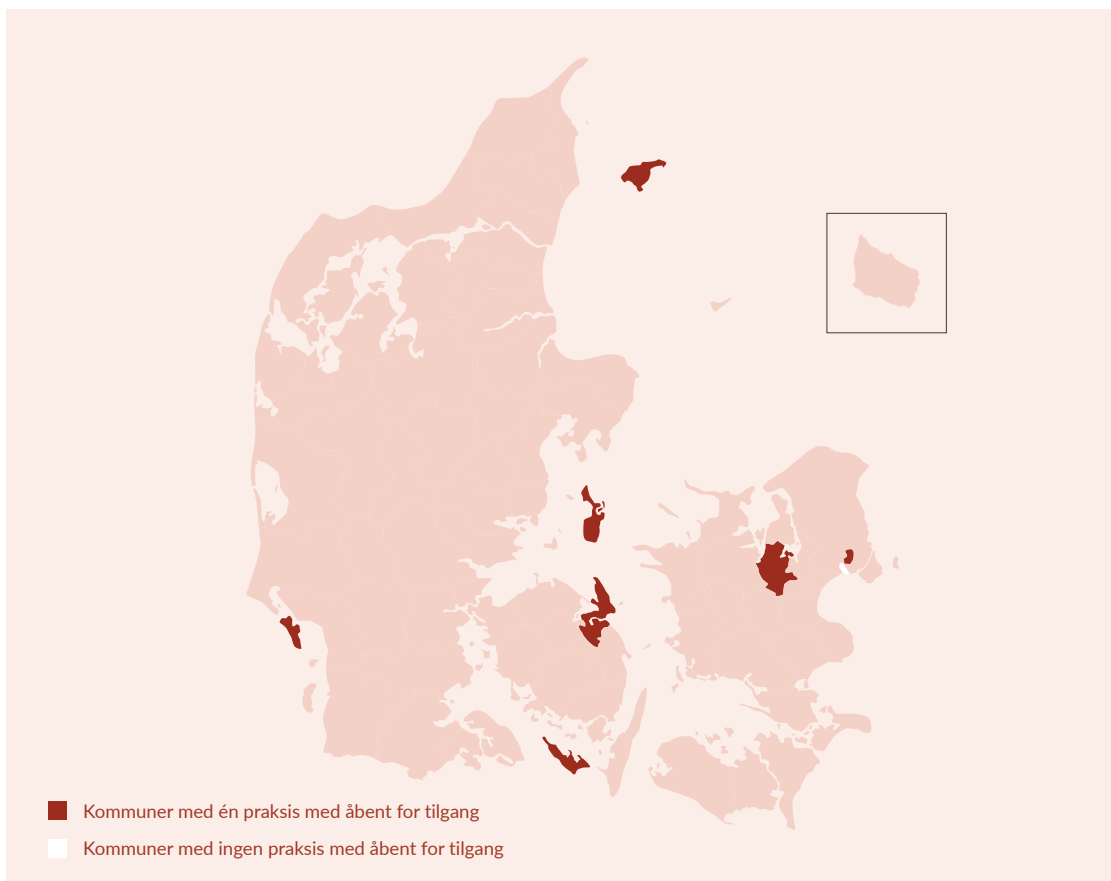
3. Kriterier for lægedækningsstruede områder i *Ordning vedrørende differentieret basishonorar til praktiserende læger*: Tilbud i henhold til sundhedsloven (andel borgere dækket af udbuds-, regions- eller forskningsklinikker), socio-økonomi (andel borgere på overførselsindkomst), lægens alder (andel praktiserende læger over 63 år), praksishandler (antal handler med goodwill de seneste tre år som andel ud af samlet kapacitet).

Kommuner med en eller ingen praksis åben for tilgang

Anm.: Opgørelsen baseres på data fra juli 2021.

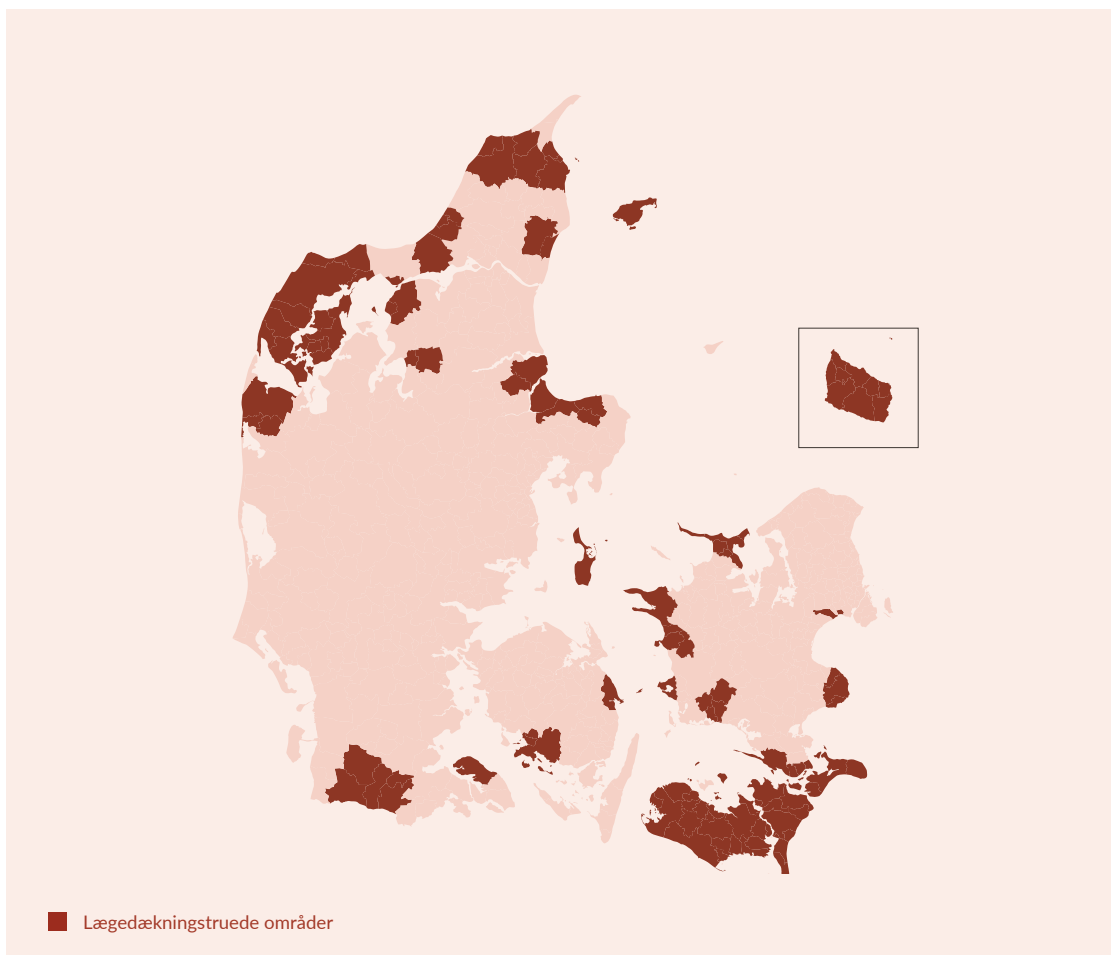
Kilde: eSundhed.

Ca. 600.000 borgere bor i områder, som er defineret lægedækningstruede efter kriterier fastsat af Danske Regioner

Anm.: Lægedækningstruede områder er opgjort af Danske Regioner primo 2021 efter kriterier fra Ordning vedrørende differentieret basishonorar til praktiserende læger, Danske Regioner 2018.

Kilde: Danske Regioner.

To mål

Praksispligten bidrager med

ca. **290**

uddannelseslæger, som bruger et halvt år mere i almen praksis.

Målsætning 1: *Alle borgere skal have adgang til en fast læge tæt ved deres bopæl.*

Målsætning 2: *Flere læger til almen praksis i lægedækningstruede områder. Der fastsættes konkrete mål i samarbejde med de enkelte regioner.*

Praksispligt under speciallægeuddannelsen i almen medicin

Regeringen ønsker en praksispligt for læger, som uddanner sig til speciallæger i almen medicin. Konkret vil det betyde, at den del af hoveduddannelsen i almen medicin, der foregår i almen praksis, forlænges med op til et halvt år, og at hospitalsdelen forkortes tilsvarende, så lægerne skal bruge mere tid i almen praksis under speciallægeuddannelsen.

Det vil give flere hænder i de eksisterende praksisklinikker. Forslaget skønnes årligt at bidrage med ca. 290 uddannelseslæger, som bruger et halvt år mere i almen praksis.

Styrket fordeling af uddannelseslæger

Der er også behov for en styrket fordeling af læger i landet. Mens læger uddanner sig til speciallæger, løser de opgaver i sundhedsvæsenet. Derfor ønsker regeringen at styrke fordelingen af uddannelsesstillinger i speciallægeuddannelsen til bl.a. lægedækningstruede områder. Det skal bidrage til bedre lægedækning på den korte bane og måske endda også på længere sigt, hvis lægerne vælger at nedsætte sig i områderne efter endt speciallægeuddannelse.

Målrettet indsats i områder med lægemangel

Derudover skal regionerne have nye muligheder for at iværksætte målrettede tiltag for at tiltrække læger til områder med lægemangel. Det har de efterspurgt. I en tidsbegrænset periode og i visse områder med særligt store udfordringer med lægemangel skal der være mulighed for at yde et økonomisk tilskud til praktiserende læger, som fx ansætter praksispersonale for at tage væsentligt flere patienter ind. Samtidig foreslår regeringen at lempe reglerne for etablering af regionsklinikker og at fremme såkaldte licensklinikker, som giver den tilflyttende læge mulighed for at fokusere på lægearbejde, mens regionen tager sig af administrationen. Den mulighed vil gøre springet til praktiserende læge lettere for nyuddannede speciallæger i almen medicin. Med 10 nye licensklinikker kan man flytte ca. 10-30 speciallæger til lægedækningstruede områder.

Vi skal have løst problemerne med lægedækning i Danmark. De foreslåede initiativer forventes at bidrage med en øget kapacitet i almen praksis og bedre fordeling af læger i hele landet, så borgerne i højere grad kan få en fast læge tæt på bopælen.

Regeringen konstaterer, at der ikke er flertal i Folketinget for en tjenesteplicht. Derfor er et forslag om tjenesteplicht ikke en del af regeringens udspil. Men hvis udfordringerne ikke bliver løst, er regeringen klar til at tage forslaget op igen.

Regeringen foreslår:

- » Praksispligt under speciallægeuddannelsen i almen medicin.
- » Styrket fordeling af uddannelseslæger.
- » Målrettet indsats i områder med lægemangel ved bl.a. licensklinikker.

3. Hurtigere og bedre hjælp ved akut sygdom

Hurtig akut hjælp uden for hospitalerne i hele landet

Alle danskere skal kunne føle sig trygge ved, at hjælpen kommer hurtigt, hvis der er akut behov for den – uanset hvor i landet man bor.

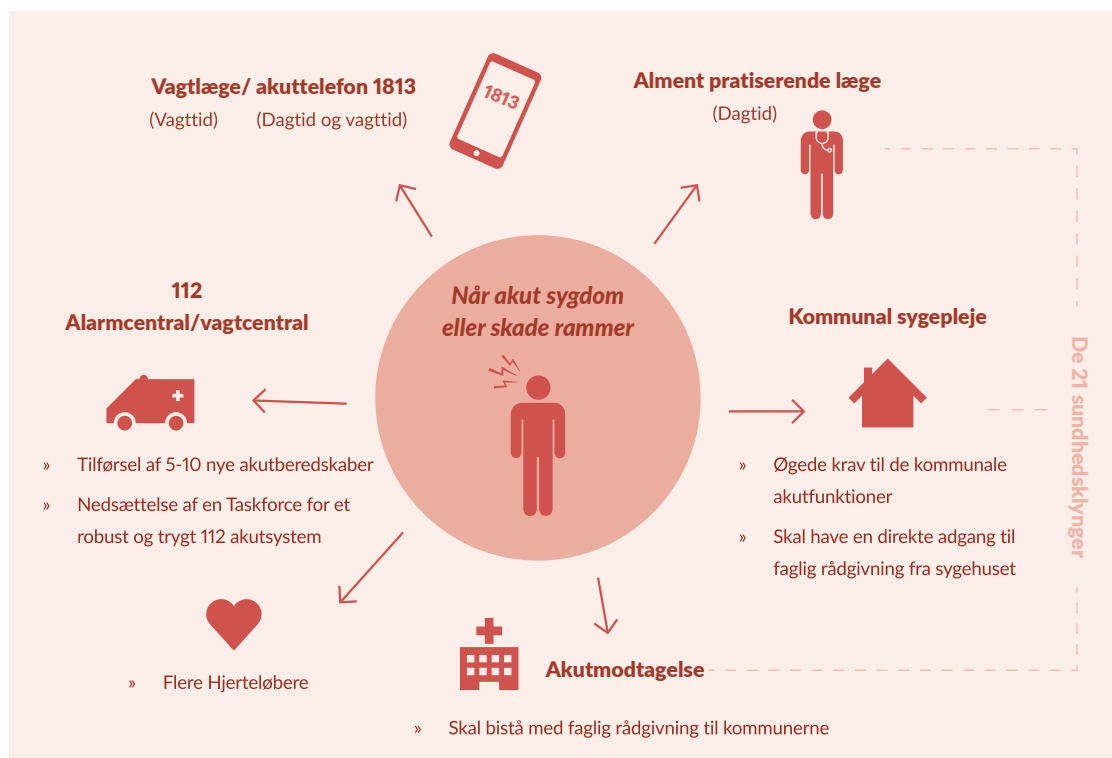
Hvis vi rammes af en ulykke, blodprop eller anden akut sygdom, skal ambulancen, akutbilen eller akutlægebilen hurtigt være fremme. Dette akutte beredskab er løbende blevet udbygget og opkvalificeret med blandt andet flere ambulancer og akutlægehelikoptere. Men der er fortsat forskelle på tværs af landet i forhold til, hvor hurtigt den akutte hjælp når frem.

Derfor ønsker regeringen at styrke akutberedskabet med ekstra ambulancer, akutlægebiler eller akutbiler i de egne, hvor behovet er størst. Dette skal kunne mærkes for de borgere, som bor i områder, hvor responstiden i dag er længst.

For regeringen er det helt afgørende, at alle danskere uanset bopæl kan komme i kontakt med alarmsystemet, når de har behov for det. Står man som borger i en akut situation, skal man kunne ringe 112 med vished om, at man hurtigt får den rette hjælp. Derfor ønsker regeringen at nedsætte en *Taskforce for et robust og trygt 112 akutsystem*, der skal sikre, at borgerne hurtigt kan komme igennem til regionernes vagtcentraler – også i perioder med spidsbelastning – og at der hurtigt sendes en ambulance, når der er brug for det.

Hurtigere og bedre hjælp ved akut sygdom

Den livreddende førstehjælp, som danskerne giver, når der opstår et hjertestop uden for sygehuset, er unik og har haft betydning for overlevelsen, som er firedoblet igennem de seneste 20 år.

Regeringen vil iværksætte en indsats, som skal sikre flere hjerteløbere i hele landet i form af en kampagne, hvor blandt andet Hjemmeværnets frivillige opfordres til at tilmelde sig hjerteløberordningen.

Udvikling og styrkelse af kommunale akuttilbud

Tryghed handler ikke kun om at kunne blive kørt hurtigt på sygehuset. Det nære sundhedsvæsen vil i de kommende år få en helt central rolle også i forhold til at sikre tidligere indsatser, der kan forebygge senere akutte sundhedsindsatser, så borgeren fx undgår unødvendige indlæggelser, der kan opleves utrygt og lede til mange bekymringer.

Hvis en ældre fx bliver dehydreret eller har en infektion, kan det betyde indlæggelser, som kunne have været undgået, hvis den kommunale hjemmesygeplejerske havde haft bedre mulighed for hurtigt at sætte ind. Der findes i dag en række krav og anbefalinger til, hvilken akut hjælp som de enkelte kommuner kan levere såsom blodprøver til måling af infektionstal, sondeernæring mv.

Regeringen ønsker at videreudvikle krav og forventninger til de nære sundhedsindsatser, så kommunerne i samarbejde med det øvrige nære sundhedsvæsen i endnu højere grad end i dag kan varetage akut opstået sygdom, som kræver observation, vurdering

og behandling. Det skal sikre, at borgerne i størst muligt omfang kan få behandling i og nær eget hjem.

En forudsætning for tilstrækkelige kompetencer og tilbud i det nære sundhedsvæsen er, at akutsygehuset med specialiseret personale står til rådighed for rådgivning. Den rolle skal akutsygehuset i højere grad forpligtes til.

Regeringen ønsker, at alle kommuner skal have direkte adgang til faglig rådgivning fra specialister fra akutsygehuset, så kommunerne kan give den rette behandling i eller tæt på borgerens eget hjem. De 21 sundhedsklynger skal danne rammen for forpligtende modeller.

Regeringen foreslår:

- » Tilførsel af 5-10 nye akutberedskaber, så alle borgere uanset bopæl kan være trygge ved, at hjælpen kommer hurtigt.
- » Nedsættelse af en Taskforce for et robust og trygt 112 akutsystem.
- » Flere hjerteløbere i hele landet.
- » Øgede krav til de kommunale akutfunktioner, så langt flere borgere hjælpes i eller tæt på eget hjem.
- » Alle kommuner skal have en direkte adgang til faglig rådgivning fra sygehuset, så flere borgere kan modtage behandling i eget hjem.

Ungdoms- uddannelser tættere på de unge

Der er fortsat for mange unge i Danmark, som ikke får en ungdomsuddannelse. Det er et problem, for uddannelse giver et vigtigt afsæt for arbejdslivet, det giver udsyn og dannelse og kan sætte den enkelte i stand til at realisere sine drømme. Uddannelse er også godt for samfundet. Uddannelse understøtter, at danskerne bliver dygtigere, mere idérige og mere produktive – og deltager aktivt i samfundet.

Der er for mange unge, der ikke kommer videre efter folkeskolen, og som heller ikke er i arbejde. Denne gruppe udgør ca. 45.000 unge i alderen 15-24 år. Regeringen ønsker, at alle unge får en god start på livet. Der er derfor brug for at understøtte de unge i at få en ungdomsuddannelse.

At have en ungdomsuddannelse placeret i et lokalområde er afgørende for en livlig og sund ungdomskultur og kan samtidig være med til at fastholde de unge. Det kan også være det, der skal til for at få flere til at starte på og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Regeringen mener ikke, at afstanden til en bestemt ungdomsuddannelse skal være afgørende for, om de unge får en ungdomsuddannelse, eller hvilken uddannelse de unge vælger at starte på.

Regeringen vil med initiativerne understøtte ungdomsuddannelser tæt på de unge samt et attraktivt studiemiljø.

Over de seneste årtier har institutionslandskabet på undervisningsområdet ændret sig. Det betyder for eksempel, at vi har set fusioner af ungdomsuddannelsesinstitutioner, som i nogle tilfælde har resulteret i store institutioner, der spænder over mange afdelinger og samtidig dækker store geografiske områder. Institutioner, hvor ledelsen i nogle tilfælde sidder langt fra den lokale afdeling og by. Det samlede antal uddannelsesinstitutioner er faldet fra 245 til 220, mens antallet af afdelinger omvendt er steget i perioden 2007 til 2018.

Også i de kommende år må vi forvente forandringer. De faldende ungdomsårgange vil udfordre elevgrundlaget.

Frem mod 2045 dækker udviklingen i antallet af 15-24-årige over store geografiske forskelle, hvor nogle områder vil opleve en større nedgang i andelen af unge end andre.

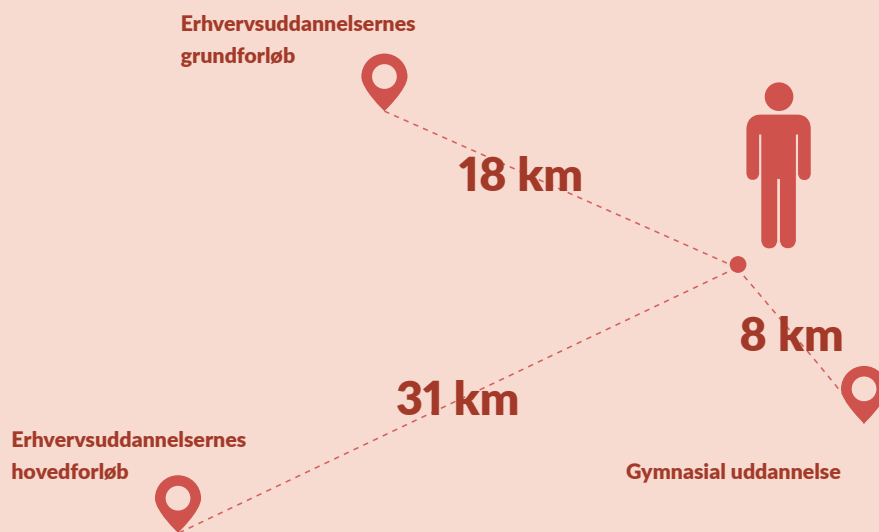
Der er allerede i dag store forskelle på, hvor langt de unge har til deres ungdomsuddannelser, hvor elever på erhvervsuddannelserne i gennemsnit har længere til deres skole end elever på de gymnasiale uddannelser.

Regeringen mener, at der er behov for at bringe ungdomsuddannelserne tættere på de unge, så de unge ikke skal rejse væk fra deres lokalområde for at tage en uddannelse.

De unge har længere til erhvervsuddannelserne

Kilde: Eftersyn af institutionsudviklingen på undervisningsområdet, Implement Consulting Group og Damvad Analytics.

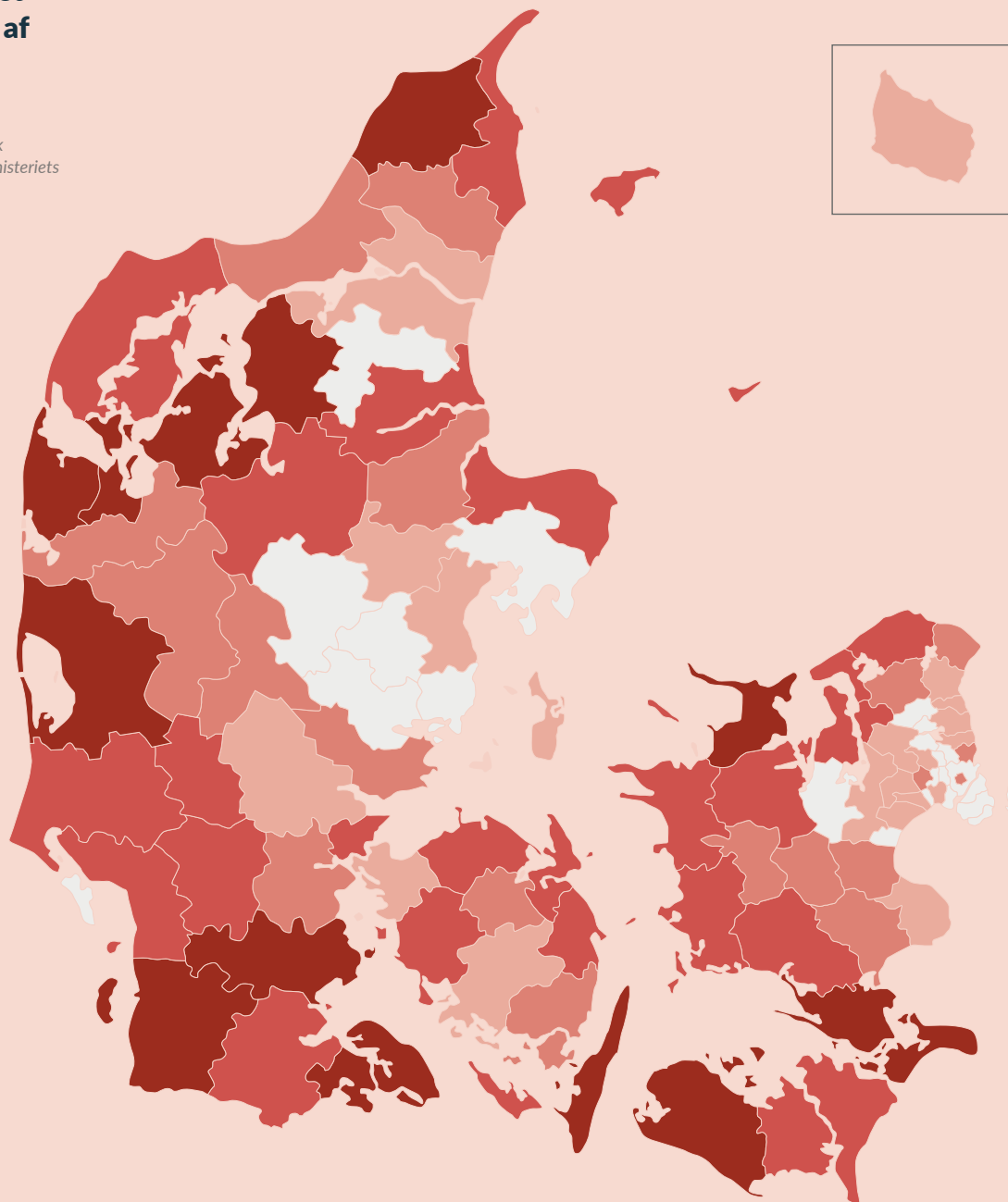

Det bemærkes, at afstandene på særligt erhvervsuddannelsernes hovedforløb skal ses i sammenhæng med, at hovedforløbet er mere specialiseret, og nogle elever derfor vælger at rejse længere væk for at få en bestemt uddannelse. Der er fx uddannelser, som kun udbydes ét enkelt eller få steder i landet. Dertil kommer, at størstedelen af uddannelsestiden foregår på praktikvirksomheder, og afstanden dertil indgår ikke i analysen.

Flere kommuner vil frem mod 2045 opleve et fald i antallet af 15-24-årige

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Boligministeriets beregninger.

(13) ■ Under -14,1 pct.

(26) ■ -14,1 - -7,2 pct.

(19) ■ -7,1 - 0,0 pct.

(20) ■ 0,1 - 7,1 pct.

(20) ■ Over 7,1 pct.

- Intervaller viser procentvis ændring af 15-24-årige, 2021-2045

- Tal i parentes viser antal kommuner i intervallet

Regeringens initiativer

Ungdomsuddannelser tættere på de unge

1. Ungdomsuddannelser i hele Danmark
2. Styrkede campusmiljøer
3. En ny fælles institutionslov

1. Ungdomsuddannelser i hele Danmark

Regeringen er allerede godt i gang. Aftalen fra juni 2021 om den koordinerede tilmelding til gymnasiale uddannelser indeholder en ny elevfordelingsmodel.

Modellen sikrer bl.a. en bedre balance mellem land og by ved at styrke elevgrundlaget på gymnasiale institutioner i tyndtbefolkede områder og dermed bidrage til at sikre relevante uddannelses tilbud i alle dele af landet.

Med aftalen blev det også besluttet, at der skal gennemføres justeringer af det nuværende taxametersystem.

Regeringen indførte også i februar 2020 et midlertidigt stop for fusioner for at ændre kursen mod centralisering af ungdomsuddannelserne.

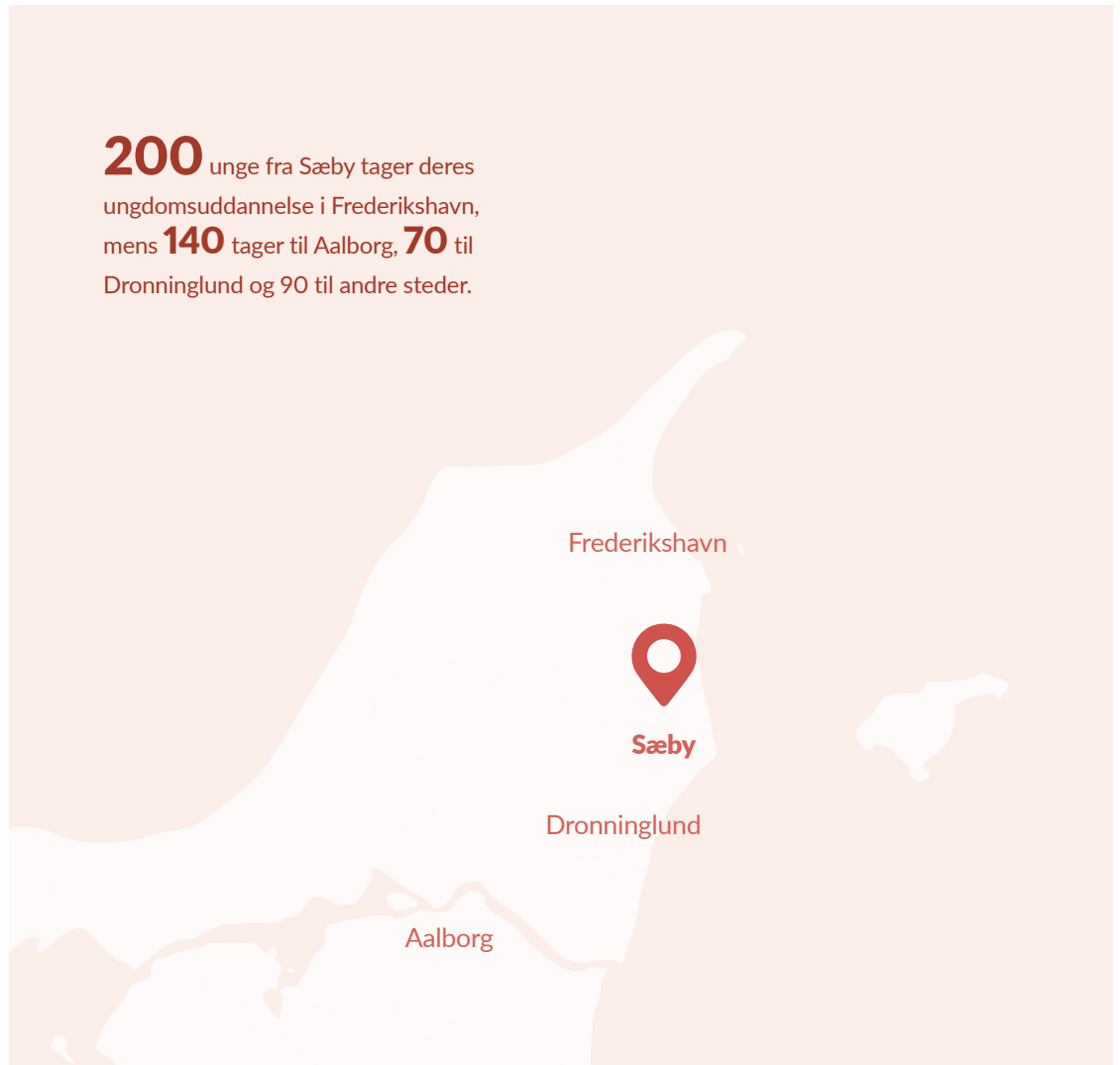
Med udspillet *Danmark kan mere I* fra september 2021 foreslår regeringen desuden, at der etableres tre nye klimaerhvervsskoler, der skal være kraftcentre med fagligt stærke miljøer for grøn omstilling og bæredygtighed. Samtidig foreslår regeringen at afsætte 2,5 mia. kr. årligt til at investere i kvaliteten af uddannelsessystemet.

Ungdomsuddannelserne skal tættere på de unge, og selvom der i dag er et bredt udbud af ungdomsuddannelser i Danmark, så ændrer det ikke ved, at der er bare pletter på landkortet, og nogle unge kan ikke tage den ungdomsuddannelse, som de ønsker, i eller i nærheden af den by, hvor de kommer fra. I stedet bliver de nødt til at tage til andre ofte større byer. Her får de venner og måske et fritidsjob eller en læreplads og bosætter sig måske der i voksenlivet.

Eksempel på hvor unge fra en by uden ungdomsuddannelser tager deres ungdomsuddannelse i dag

Regeringen ønsker derfor, at byer med 10.000 indbyggere eller derover uden for de fire største byer i Danmark bør have mulighed for mindst en ungdomsuddannelse. Det kan enten være et nyt udbud af erhvervsuddannelser, hhx, htx, stx eller hf.

Der er i alt 29 byer, som ikke har en ungdomsuddannelse, eller som ikke har alle typer af ungdomsuddannelser i dag. Nogle af disse byer ligger tæt på hinanden eller tæt på andre byer, som har en eller flere ungdomsuddannelser. Det kan derfor ikke forventes, at alle 29 byer har behov for et nyt udbud. Det skyldes især hensynet til, at de nye ungdomsuddannelser skal placeres, så der er nok elever til både nuværende og nye ungdomsuddannelsesudbud. På den baggrund er der afsat en økonomisk ramme på op til 18 nye udbud.

Det er vigtigt, at de nye udbud kommer godt i gang, så de bliver attraktive ungdomsuddannelser for de lokale unge. Derfor vil de nye udbud blive tildelt et flerårigt etableringstilskud.

Regeringen foreslår:

- » Byer med over 10.000 indbyggere uden for de fire største byer i Danmark bør have mulighed for mindst en ungdomsuddannelse.
- » Op til 18 nye udbud af ungdomsuddannelser etableres via ansøgningsrunde.
- » De nye udbud tildeles et flerårigt etableringstilskud.

29 byer med over 10.000 indbyggere har ikke en ungdomsuddannelse eller har ikke alle typer ungdomsuddannelser i dag

● Uden udbud af ungdomsuddannelser

▲ Har ikke alle typer ungdomsuddannelser

Anm.:

¹⁾ Typer af ungdomsuddannelser dækker over almengymnasiale uddannelser, erhvervs-gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser.

²⁾ Byer i denne sammenhæng skal forstås som postnumre.

³⁾ I alt er der 15 byer uden for Storkøbenhavn, Aarhus, Odense og Aalborg med over 10.000 indbyggere, der slet ikke har en ungdomsuddannelse. Der er også 14 byer med over 10.000 indbyggere, som ikke har alle typer ungdomsuddannelser.

⁴⁾ Med Storkøbenhavn forstås postnumre inden for S-togsnettet og kystbanen samt postnumre i kommunerne: Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Københavns Kommune, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Tårnby og Vallensbæk. Nogle postnumre er placeret i flere kommuner. Hvis en eller flere af disse kommuner er del af en af de definerede storby-kommuner, tæller det som, at hele byen er placeret i en storby, og den er derfor ikke medtaget.

Kilde: BUVVM's beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Børne- og Undervisningsministeriet.

2. Styrkede campusmiljøer

Uddannelsescampus, der samler flere uddannelser under samme tag, kan understøtte et attraktivt miljø for unge, og uddannelsesudbud i tyndt befolkede områder fastholdes og styrkes. Et campus-samarbejde kan også gøre institutionerne mindre sårbare over for udsving i antallet af elever. Bedre campusmiljøer kan også skabe mulighed for at tiltrække elever, som ellers også kunne have fravalgt ungdomsuddannelsen som følge af manglende studiemiljø.

Regeringen har derfor også en ambition om styrket campusdannelse. Det skal være op til institutionerne selv at etablere sig i campusmiljøer, hvor flere uddannelser samles under samme tag. Det kan både være ved en egentlig fusion, hvor én eller flere institutioner fusioneres til én ny institution, eller hvor én eller flere institutioner flytter sammen og herigennem har samarbejde omkring fx et fælles socialt elevmiljø, uddannelser eller lignende.

Regeringen foreslår:

- » Bedre rammer for styrket campusdannelse.

3. En ny fælles institutionslov

For at styrke campusdannelsen er der også behov for at se på en harmonisering af reglerne på området. Området for ungdoms- og voksenuddannelser er i dag underlagt to forskellige institutionslove, en for institutioner med almen-gymnasiale uddannelser (stx og hf) og voksenuddannelsescentre (VUC) og en anden for institutioner med erhvervsuddannelser og erhvervs-gymnasiale uddannelser (hxx og htx), men forskellige regler kan være med til at besværliggøre samarbejdet.

Regeringen mener, at det skal være nemmere at samarbejde på tværs af uddannelser. De nuværende forskelle skal så vidt muligt udlignes, og de eventuelle barrierer, for at der kan drives forskellige uddannelser under samme tag, skal nedbrydes.

Derfor foreslår regeringen, at lovgivningen på området harmoniseres og samles i én fælles lovgivning. Det følger også af Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser af 10. juni 2021.

En samlet institutionslovgivning skal danne den lovgivningsmæssige ramme for at sikre, at der fortsat er en bred uddannelsesdækning i hele landet, og dermed medvirke til at begrænse affolkning i tyndtbefolkede områder.

Regeringen foreslår:

- » En ny fælles institutionslov.

Forslag til styrende principper for fælles institutionslov

1. De offentlige ungdoms- og voksenuddannelsesinstitutioner skal være reguleret i en fælles institutionslovgivning, hvor de nuværende forskelle så vidt muligt udlignes. Det betyder fx, at alle institutioner fremadrettet kan udbyde alle uddannelser.
2. Institutionslovgivningen danner den lovgivningsmæssige ramme for at sikre, at der er en bred uddannelsesdækning i hele landet, og dermed en bedre balance mellem land og by.
3. De barrierer, der forhindrer, at der kan drives forskellige uddannelser under samme tag, bør nedbrydes.
4. Muligheden for campusdannelser skal styrkes.

Lokal udvikling

Regeringen arbejder for et mere sammenhængende Danmark med balance mellem by og land. Det kræver gode muligheder for at bo, arbejde og leve i alle dele af landet – også uden for byerne.

I alt for mange landområder er udviklingen udfordret. Her har mange borgere i de seneste årtier oplevet, at der er blevet længere til helt almindelige dagligdagsfunktioner. Samtidig har nogle af de virksomheder, der ligger længere væk fra de store byer, oplevet udfordringer med at finde tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft. Det har medvirket til, at mange borgere og virksomheder er flyttet tættere på de større byer.

Den udvikling har sat sine spor i mange landområder. Væksten er lavere og jobmulighederne færre. Grundlaget for at bosætte sig og drive erhverv er udfordret, og flere steder er det ellers så kønne landskab skæmmet af faldefærdige huse og nedslidte områder.

Regeringen ønsker at vende udviklingen. Faldefærdige huse skal rives ned, og trængte områder skal fornyes. Den lokale vækst og udvikling skal understøttes. Og så skal de særlige lokale potentialer og muligheder fremmes. Det gælder det lokale engagement og gode naboskab, som skal understøttes. Og det gælder vores fælles naturskønne områder og kulturelle seværdigheder, som skal bindes sammen på tværs af landet og gøres mere tilgængelige for både borgere og turister.

Foto: Råhbeek_Media / Unsplash.

Regeringens initiativer

Lokal udvikling

1. Ny afdeling af skolen for fængsels- og transportbetjente i Sydøstdanmark
2. Nedbringelse af antallet af faldefærdige huse
3. Bedre bredbånd i hele landet
4. Historisk højt niveau af midler til lokale aktionsgrupper (LAG)
5. Danmarks Naturstier – en omvej værd
6. Synlig tryghed og godt naboskab
7. Dansk Turismekapital

1. Ny afdeling af skolen for fængsels- og transportbetjente i Sydøstdanmark

Fængsels- og transportbetjentene spiller en central rolle for trygheden i Danmark. De er forudsætningen for, at kriminelle kan holdes væk fra gaderne, og at de kan modtage deres straf. Transportbetjente har samtidig en vigtig opgave i forbindelse med at transportere og bevogte indsatte i retten, på hospitaler mv.

I en årrække har der desværre været mangel på fængselsbetjente og transportbetjente i landets fængsler og arresthuse. Det skyldes bl.a., at der er store udfordringer med at rekruttere kvalificerede ansøgere til uddannelsen til fængselsbetjent og til uddannelsen til transportbetjent.

Manglen på fængsels- og transportbetjente udfordrer både sikkerheden i fængslerne og betjentenes arbejdsmiljø – det er ikke holdbart.

En rekrutteringsanalyse udarbejdet af kriminalforsorgen viser, at mange ansøgere til fængselsbetjentuddannelsen og transportbetjentuddannelsen vælger praktik- og ansættelsessted ud fra nærhed til bopælen. De største rekrutteringsudfordringer

har i flere år været i Østdanmark, hvor flere af landets største fængsler, herunder Storstrøm Fængsel, er placeret.

Regeringen ønsker derfor at styrke rekrutteringsgrundlaget for fængsels- og transportbetjente og give bedre mulighed for, at beboere i særligt Sydøstdanmark kan få en uddannelse. Regeringen er derfor med aftale af 13. oktober 2021 blevet enige med Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet om at etablere en ny afdeling af skolen for fængsels- og transportbetjente i Sydøstdanmark.

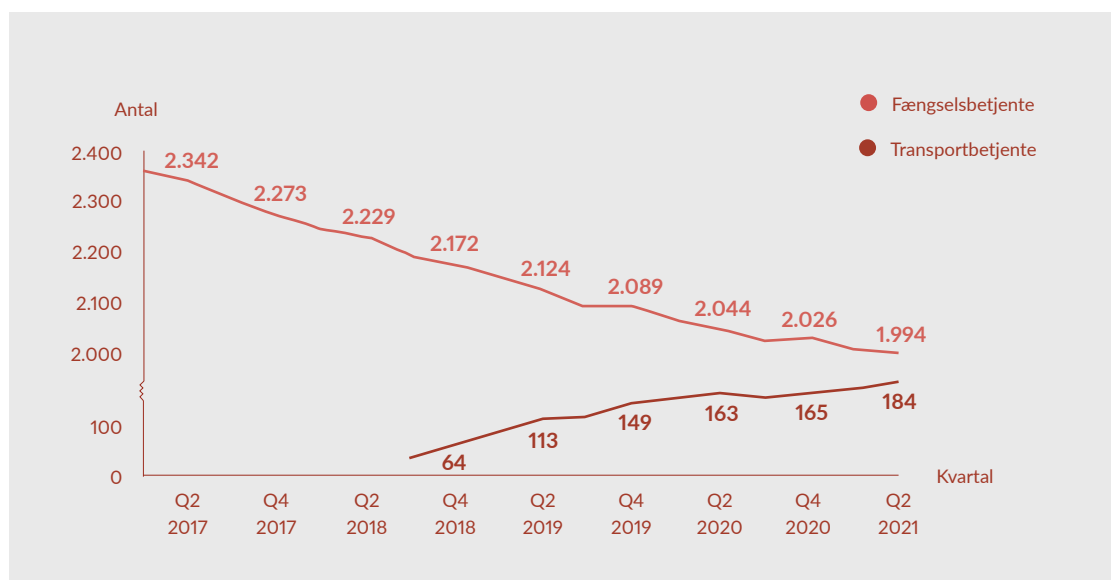
Regeringen har indgået en aftale med et flertal af Folketingets partier om:

- » Etablering af en ny afdeling af skolen for fængsels- og transportbetjente i Sydøstdanmark med kapacitet til et årligt optag på op til 100 fængselsbetjentelever og 50 transportbetjentelever.

Faldende antal nye fængselsbetjente medvirker til mangel på fængselsbetjente

Anm.: Tallene er opgjort som gennemsnitligt antal årsværk og er hentet fra kriminalforsorgens ledelsesinformationssystem (LIS) den 12. september 2021. Opgørelsen af fængsels- og transportbetjente omfatter både færdiguddannede og elever opgjort i fuldtidsstillinger. De første transportbetjente blev optaget i september 2018.

2. Nedbringelse af antallet af faldefærdige huse

Virkeligheden i mange landsbyer er, at mange huse står tomme og faldefærdige hen. Sådanne huse skæmmer landskabet og gør det svært at tiltrække nye beboere.

Derfor ønsker regeringen at støtte de økonomisk mest pressede kommuner i at nedbringe antallet af flere tusinde faldefærdige huse.

I 2021 blev den eksisterende ramme ekstraordinært øget med 150 mio. kr. til nedrivning og istandsættelse samt 25 mio. kr. til landsbyfornyelse. Regeringen ønsker at fastholde en høj prioritering af midler til nedrivning og områdefornyelse. Derfor afsættes der nu yderligere midler.

Nedrivning og istandsættelse af bygninger er en privat opgave, som man fra kommunal og statslig side har støttet gennem byfornyelsesmidlerne. Puljen til landsbyfornyelse blev udmeldt første gang i 2014. I årene 2019-2022 er samtlige midler til byfornyelse samlet til én samlet ramme til landsbyfornyelse for at sikre, at der ydes støtte, hvor behovet er størst. Midlerne kan anvendes til nedrivning, istandsættelse og områdefornyelse mv. i byer med færre end 4.000 indbyggere og åbent land.

Den statslige nedrivningspulje bidrager til en positiv udvikling i landdistriktskommuner, som i forvejen har en presset økonomi, og som derfor kan have svært ved at betale hele nedrivningsregningen alene. Kommunerne har med midler fra puljen til landsbyfornyelse givet tilsagn om nedrivning af 4.310 ejendomme frem til september 2021.

Regeringen foreslår:

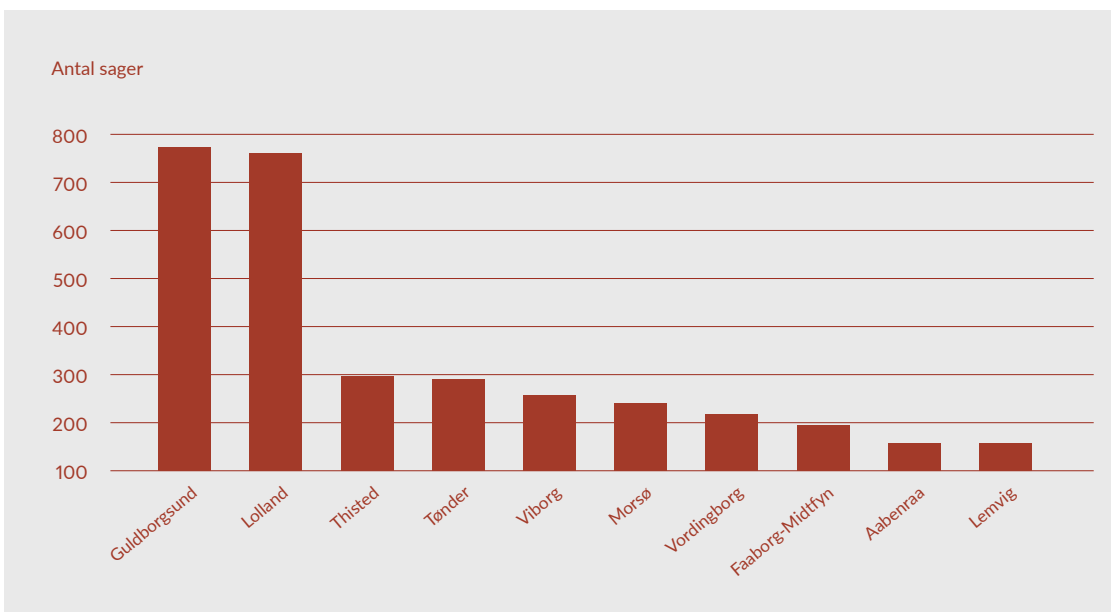
- » Yderligere 102,5 mio. kr. til landsbyfornyelse i 2022, så der samlet vil være 200 mio. kr. til nedrivning, istandsættelse og områdefornyelse.

Nedrivningsmidlerne har været til gavn i en hel række kommuner

De 10 kommuner med flest sager under puljen til landsbyfornyelse opgjort pr. september 2021 for perioden 2014-2021.

Kilde: Udtæk fra det administrative IT-system BYF2012.

3. Bedre bredbånd i hele landet

Når hverdagen skal hænge sammen, er hurtigt og stabilt bredbånd afgørende. En god internetforbindelse giver mulighed for at arbejde og studere hjemmefra – og handle, få behandling eller opsøge rådgivning hjemmefra. I yderområderne er hurtigt bredbånd ekstra betydningsfuldt, da det kan være med til at opveje afstanden mellem bopæl og arbejdsplads eller uddannelse.

På trods af, at teleudbydere har rullet hurtigt bredbånd ud til rigtig mange adresser de seneste år, er der fortsat for mange, som ikke har adgang til de digitale motorveje.

Derfor ønsker regeringen, at der også i 2022 afsættes midler til en bredbåndspulje. Puljen bidrager til bedre bredbåndsdækning i lokalområder, hvor der ikke er udsigt til, at markedet sørger for det.

Samtidig foreslår regeringen at etablere et nyt partnerskab mellem telebranchen, staten og andre interessenter med fokus på at få hurtigt bredbånd i hele Danmark. Partnerskabet skal identificere barrierer, som hæmmer den markedsbaserede udrulning til de danskere, som fortsat ikke kan få en hurtig og stabil forbindelse.

Regeringen foreslår:

- » Der afsættes 100 mio. kr. til en bredbåndspulje i 2022.
- » Der etableres et nyt partnerskab mellem telebranchen, staten og øvrige relevante interessenter til identifikation af barrierer for markedsbaseret udrulning.

4. Historisk højt niveau af midler til lokale aktionsgrupper (LAG)

Regeringen vil have stærke lokalsamfund med liv og fællesskab i alle dele af landet. Mange steder trives et engagement båret frem af ildsjæle, der skaber liv og udvikling lokalt. Det er en indsats, som midlerne til lokale aktionsgrupper (LAG) er med til at understøtte.

Midlerne udbetales til de lokale aktionsgrupper (LAG), som tildeler dem til projekter i landdistrikter, der tager højde for det enkelte lokalområdes muligheder og styrker. På den måde bliver der skabt mulighed for, at borgere, virksomheder og foreninger kan engagere sig og få indflydelse på den lokale udvikling og vækstskabelse i landdistrikterne.

Regeringen har både i 2020 og 2021 og efter en årrække med nedskæringer sikret et højt niveau af LAG-midler på 93 mio. kr. årligt. Det høje niveau lagde regeringen i landbrugsudspillet fra april 2021 op til at fortsætte frem til og med 2027, og med aftale om grøn omstilling af dansk landbrug fra 4. oktober i år er det netop sikret.

For at sætte ekstra skub under udviklingen i landdistrikterne vil regeringen afsøge muligheden for at forøge niveauet yderligere med midler fra Brexit-reserven i de kommende år.

Regeringen foreslår:

- » At afsøge muligheden for at forhøje midlerne til de lokale aktionsgrupper med 12,5 mio. kr. årligt i 2022-2023 fra Brexit-reserven, så der i alt afsættes 105,5 mio. kr. årligt i 2022 og 2023.

Udvikling gennem LAG-støttede projekter

Pasta fra Fejø: Etablering af ny virksomhed

På den lille ø Fejø nord for Lolland har virksomheden Pasta Principato – med tilskud fra LAG-midler – opstartet en bæredygtig specialfødevarer virksomhed med kvalitet, håndværk og lokale samarbejder i fokus.

Produkterne forhandles flere steder på Lolland-Falster og Sjælland. Virksomheden har arbejdet med at skabe et fællesskab på Fejø omkring produktionen ved at invitere på madoplevelser i form af kurser og fællesspisninger. De samarbejder også med andre virksomheder på Fejø for at gøre øen til en attraktiv destination for madinteresserede turister.

Produktion af 100 pct. upcycledede og 100 pct. genanvendelige skolestole produceret af affaldsplast

I Skive i Midtjylland har Upcycling Scandinavia fået tilskud fra LAG-midler til et projekt med produktion af nye ergonomiske stole til børn i indskolingen produceret af og baseret på 100 pct. genanvendelige materialer. Projektet har også medført samarbejder med andre virksomheder i lokalområdet, der arbejder med bæredygtig udvikling.

5. Danmarks Naturstier – en omvej værd

Naturen er et fælles gode, og alle skal have gode muligheder for at komme ud i naturen og få store naturoplevelser, uanset hvem man er, og hvor i landet man bor. Derfor ønsker regeringen at række ud til en række aktører og fonde med henblik på at skabe god tilgængelighed til naturen i hele landet og binde naturen sammen samt at styrke friluftslivet, naturturismen, formidling af naturen og kulturelle seværdigheder i naturen.

Regeringen ønsker, at der skal etableres et nationalt net af stier og ruter i Danmark. *Danmarks naturstier – en omvej værd* binder vores natur sammen og skaber sammenhængende naturskønne ruter og ruter til steder med høj kvalitetskunst, -kulturarv og -arkitektur i naturen.

Samlet set sikrer det god, tilgængelig adgang til naturen og udendørs kulturelle seværdigheder til glæde for et rigt friluftsliv og vores kendskab til naturen. Og det skaber forbindelser mellem naturområder, som sikrer en høj natur- og oplevelsesværdi for borgere og turister.

Danmarks naturstier – en omvej værd skal forankres i staten, men udvikles med kommuner, Friluftsrådet, turismeerhvervet m.fl. Initiativet iværksættes i sammenhæng med et nationalt partnerskab om rekreativ infrastruktur. Realisering af projektet forudsætter desuden, at der kan opnås fondsfinansiering.

Desuden er der potentiale i at udnytte forsvarrets øvelsesområder, som ligger bredt fordelt i hele landet med en smuk natur og høj biodiversitet og med vandreruter, der kan benyttes.

Regeringen har foreslået:

- » Rekreative og naturnære stier og ruter samles i et nationalt netværk, som gøres mere fintmasket med nye stier over tid. Der udvikles kvalitetsstandarder for stierne og ruterne i netværket, og data om stier og ruter samles i én samlet database og formidles på en brugervenlig måde.
- » Der øremærkes 4 mio. kr. årligt i 2023-2024 fra Landdistriktspuljen, der understøtter *Danmarks Naturstier – en omvej værd*.
- » Forsvarets øvelsesområder åbnes for offentlighedens adgang på udvalgte tidspunkter, når der ikke er aktiviteter i områderne.

International inspiration

Holland Cycling Routes

I Holland er der udviklet et fintmasket knudepunktssystem for cykelstier og -ruter.

Systemet er bygget op som et sammenhængende netværk af cykelruter forbundet via knudepunkter, som kan være et vejkryds, seværdighed, oplevelse, spisested osv. Knudepunkterne kan derfor anvendes til at tilrettelægge en individuel rute af forskellig længde og er samtidig det, man navigerer efter ude på ruten.

Switzerland Mobility

I Schweiz er der udviklet en platform, der organiserer stier og ruter. Det omfatter et netværk af vandre- og cykelstier, kanoruter, skiløjper, skøjtesteder mm. Netværket formidles på en digital platform, som indeholder detaljeret information om stier og ruter. Platformen giver mulighed for ruteplanlægning og information om offentlig transport, overnatning, restauranter mv.

Foto: Torben Klint / Scanpix Denmark.

6. Synlig tryghed og godt naboskab

De sidste to år har vist værdien af et robust og fleksibelt beredskab, der er rustet til at håndtere store som små kriser - både lokalt og nationalt. I krævende situationer stiller Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabet op til støtte for samfundet, såfremt der opstår et akut behov. Forsvaret, Beredskabsstyrelsen og Hjemmeværnet er i den forbindelse vant til hurtigt og effektivt at mobilisere det fornødne antal hænder, både fastansatte og frivillige.

Hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen støtter med mandskab, materiel og ekspertise, når der indtræffer større hændelser eller kriser. I 2022 indføres varsling af borgerne direkte på deres mobiltelefoner. Det gør bl.a., at varslingen bliver mere geografisk præcis, så borgerne får mulighed for bedre at tage vare på egen sikkerhed og tryghed.

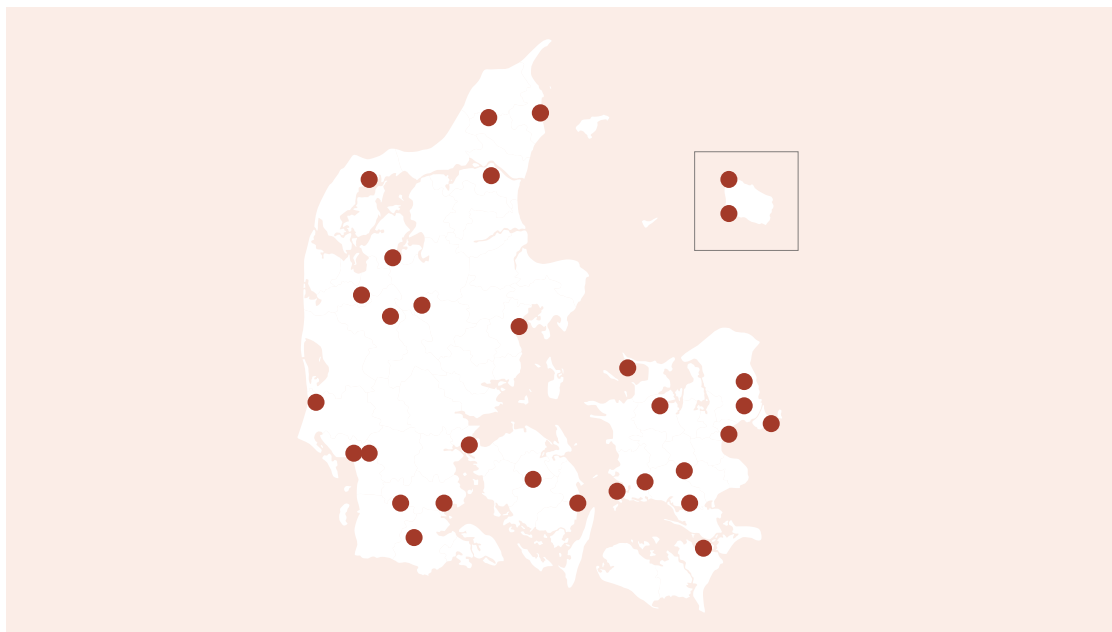
Der pågår et arbejde med at skabe bedre kendskab til effekten af Forsvarets, Beredskabsstyrelsens og Hjemmeværnets kapaciteter i forbindelse med større hændelser og under særligt vanskelige vilkår, som f.eks. naturbrande og miljøopgaver.

Regeringen foreslår:

- » Styrkelse af samarbejdet mellem lokale myndigheder, Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen med henblik på at udnytte ressourcerne, så det øvrige samfund lokalt kan få endnu mere nytte af mandskab og materiel.

Et udsnit af Forsvarets, Beredskabsstyrelsens og Hjemmeværnets udbredelse i Danmark

7. Dansk Turismekapital

Turismen har stor betydning for Danmark. Den skaber vækst og arbejdspladser og er med til at gøre det attraktivt at bo og leve i hele Danmark. Men dansk turisme har gennem en årrække været udfordret af et investeringsefterslæb, ligesom investeringerne har været skævt fordelt mellem land og by, hvor investeringer uden for de store byer har været begrænsede. Manglende investeringer på dette område vurderes i dag at være en af de afgørende strukturelle barrierer for vækst i den danske kyst- og naturturisme.

Derfor arbejder Vækstfonden på - inden for rammerne af Genstartsfonden - at etablere investeringsfonden Dansk Turismekapital i samarbejde med private investorer som fx pensionselskaber. Ambitionen er, at Dansk Turismekapital blandt andet skal kunne investere i etableringen af nye overnatningssteder ved de danske kyster, som både har en høj arkitektonisk og bygningsmæssig kvalitet, og som kan være med til at udvikle turismen og lokalsamfundene på et bæredygtigt grundlag. De konkrete investeringsområder for Dansk Turismekapital vil skulle forhandles med potentielle øvrige investorer i projektet.

Regeringen foreslår:

- » Vækstfonden afsøger fortsat mulighederne for at etablere Dansk Turismekapital inden for rammerne af Genstartsfonden og sammen med private investorer som fx pensionselskaber.

Finansiering

Regeringens udspil er fuldt finansieret. I finansieringen indgår flere elementer. Hvis der skal sikres økonomiske incitament og understøttelse til campusdannelser, vil det kræve anvendelse af midler afsat i gymnasireform til understøttelse af campusdannelser. Det skal drøftes med gymnasieforslagskredsen.

Som en del af udmøntningen af Brexit-reserven vil regeringen afsøge muligheden for at forøge beløbet til lokale aktionsgrupper i 2022 og 2023. Hertil

finansieres initiativerne om hjerteløberordning, synlig tryk, og godt naboskab inden for Forsvarsmi- nisteriets eksisterende ramme. Initiativ om Dansk Turismekapital finansieres inden for rammerne af Genstartsfonden.

De resterende initiativer er finansieret inden for rammer af reserven til land, by og sundhed, der fremgår af regeringens finanslovsforslag for 2022, jf. oversigten nedenfor.

Finansiering – Forslag til finanslov for 2022

* Puljen udmøntes i perioden 2023-2028. Som konsekvens heraf bortfalder opsparede midler vedr. § 16.51.87. Pulje til læge- og sundhedshuse.

** Profilen for initiativer er 45,0 mio. kr. i 2025-2027 og 22,5 mio. kr. i 2028.

*** Der afsættes yderligere 102,5 mio. kr. til landsbyfornyelse i 2022, så der samlet vil være 200 mio. kr. til nedrivning, istandsættelse og områdefornyelse i 2022.

**** Det afsøges, om initiativet kan finansieres via Brexit-reserven. De 1,7 mio. kr. er administrationsudgifter i relation til LAG.

***** Finansiering af initiativet 'Bedre adgang til lån i landdistrikterne' fra 'Tættere på - Flere uddannelser og stærke lokalsamfund', maj 2021.

Initiativ (mio. kr. 2022-pl)	2022	2023	2024	2025
Et sundhedsvæsen tættere på				
Nærhospitaler i alle regioner (anlæg)*	0,0		4 mia. kr. i 2023-2028	
Fast læge tæt på eget hjem - til alle	25,0	25,0	25,0	25,0
Hurtigere og bedre hjælp ved akut sygdom	75,0	200,0	200,0	200,0
Ungdomsuddannelser tættere på de unge				
Ungdomsuddannelser i hele Danmark**	0,0	0,0	22,5	45,0
Lokal udvikling				
Ny afdeling af skolen for fængsels- og transportbetjente	6,4	18,2	22,2	25,3
Bedre bredbånd i hele landet	100,0	0,0	0,0	0,0
Nedbringelse af antallet af faldefærdige huse***	102,5	0,0	0,0	0,0
Lokale aktionsgrupper****	1,7	1,7	0,0	0,0
Danmarks naturstier – en omvej værd	0,0	5,0	5,0	5,0
Boliglån i landdistrikter*****	10,0	20,0	20,0	20,0
I alt (ekskl. anlægsmidler)	320,6	269,9	294,7	320,3

Indenrigs- og Boligministeriet

Stormgade 2-6, 1470 København K

Tlf. : +45 72 28 24 00

E-mail: im@im.dk